

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η παραγωγή της επιχείρησης και το κόστος

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• *Ερωτήσεις της μορφής “σωστό-λάθος”*

Σημειώστε αν είναι σωστή ή λανθασμένη καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

1. Η οικονομική επιστήμη διακρίνει δύο περιόδους παραγωγής, τη βραχυχρόνια και τη μακροχρόνια.	Σ	Λ
2. Στη μακροχρόνια περίοδο παραγωγής, όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές είναι σταθεροί.	Σ	Λ
3. Όταν το οριακό προϊόν γίνεται μηδέν, το συνολικό προϊόν αποκτά τη μέγιστη τιμή του.	Σ	Λ
4. Ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης ισχύει μόνο στη μακροχρόνια περίοδο που η τεχνολογία μεταβάλλεται.	Σ	Λ
5. Οι δαπάνες που καταβάλλονται για τους μεταβλητούς συντελεστές αποτελούν το σταθερό κόστος της επιχείρησης.	Σ	Λ
6. Το οριακό κόστος δείχνει το ρυθμό με τον οποίο μεταβάλλεται το συνολικό κόστος, όταν μεταβάλλεται η παραγωγή κατά μία μονάδα.	Σ	Λ
7. Η καμπύλη του οριακού κόστους ανερχόμενη συναντά τις καμπύλες του μέσου μεταβλητού και του μέσου συνολικού κόστους στα κατώτατα σημεία τους.	Σ	Λ
8. Όταν το μέσο προϊόν λαμβάνει τη μεγαλύτερη τιμή του, το μέσο μεταβλητό κόστος λαμβάνει τη μικρότερη τιμή του.	Σ	Λ
9. Όταν αυξάνεται το οριακό προϊόν, αυξάνεται και το οριακό κόστος.	Σ	Λ
10. Η καμπύλη του οριακού κόστους βρίσκεται κάτω από την καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους όσο το τελευταίο		

μειώνεται.	Σ	Λ
11. Η καθοδική πορεία της καμπύλης του μέσου και οριακού κόστους στη μακροχρόνια περίοδο οφείλεται στις «αντιοικονομίες κλίμακας».	Σ	Λ

• **Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής**

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

1. Το οριακό προϊόν της εργασίας είναι
 - α) η μεταβολή που επέρχεται στο μέσο προϊόν εξαιτίας της παρουσίας του επιπλέον εργάτη.
 - β) η μεταβολή που επέρχεται στο συνολικό προϊόν εξαιτίας της προσθήκης κάθε φορά στην παραγωγή του τελευταίου εργάτη.
 - γ) το προϊόν που παράγει κάθε φορά ο συγκεκριμένος επιπλέον εργάτης.
 - δ) όλα τα παραπάνω.

2. Όταν το συνολικό προϊόν λαμβάνει τη μέγιστη τιμή του,
 - α) το οριακό προϊόν είναι επίσης στη μέγιστη τιμή του.
 - β) το μέσο προϊόν είναι επίσης στη μέγιστη τιμή του.
 - γ) το οριακό προϊόν είναι μηδέν.
 - δ) το μέσο προϊόν είναι μηδέν.

3. Όταν το συνολικό προϊόν λαμβάνει τη μέγιστη τιμή του,
 - α) το οριακό κόστος έχει την ελάχιστη τιμή του.
 - β) το μέσο μεταβλητό κόστος έχει την ελάχιστη τιμή του.
 - γ) η τιμή του οριακού κόστους είναι μικρότερη από την τιμή του μέσου μεταβλητού κόστους.
 - δ) η τιμή του οριακού κόστους είναι μεγαλύτερη από την τιμή του μέσου μεταβλητού κόστους.

4. Όταν το οριακό προϊόν αρχίζει να μειώνεται,

- α) το μέσο μεταβλητό κόστος αρχίζει να αυξάνεται.
- β) το οριακό κόστος συνεχίζει να μειώνεται.
- γ) η τιμή του οριακού κόστους είναι μεγαλύτερη από την τιμή του μέσου μεταβλητού κόστους.
- δ) η τιμή του οριακού κόστους είναι μικρότερη από την τιμή του μέσου μεταβλητού κόστους.

5. Η ανοδική πορεία της καμπύλης του μέσου και οριακού κόστους στη μακροχρόνια περίοδο, οφείλεται
- α) αποκλειστικά στο νόμο της φθίνουσας απόδοσης.
 - β) αποκλειστικά στις οικονομίες κλίμακας.
 - γ) στο νόμο της φθίνουσας απόδοσης και στις οικονομίες κλίμακας.
 - δ) σε κανένα από τα παραπάνω.

• **Ερωτήσεις αντιστοίχισης**

Να συμπληρώσετε δίπλα από κάθε κενό της στήλης Α, τον αριθμό που αντιστοιχεί από τη στήλη Β.

1.

A	B
___ Μέσο προϊόν	1. η μεταβολή που επέρχεται στο συνολικό προϊόν όταν μεταβάλλεται ο μεταβλητός συντελεστής κατά μία μονάδα
___ Οριακό προϊόν	2. η μεταβολή που επέρχεται στο μέσο προϊόν όταν μεταβάλλεται ο μεταβλητός συντελεστής κατά μία μονάδα
___ Μέσο κόστος	3. ο λόγος του συνολικού προϊόντος προς τις μονάδες όλων των συντελεστών παραγωγής
___ Οριακό κόστος	4. ο λόγος του συνολικού προϊόντος προς τις μονάδες του μεταβλητού συντελεστή
	5. η μεταβολή που επέρχεται στο μέσο σταθερό κόστος όταν μεταβάλλεται η παραγωγή κατά μία μονάδα
	6. η μεταβολή που επέρχεται στο συνολικό κόστος όταν μεταβάλλεται η παραγωγή κατά μία μονάδα
	7. ο λόγος του συνολικού κόστους προς την ποσότητα παραγωγής
	8. ο λόγος του μεταβλητού κόστους προς την ποσότητα παραγωγής

2.

A

___ Όταν το οριακό προϊόν είναι στη μέγιστη τιμή του ...

___ Όταν το συνολικό προϊόν είναι στη μέγιστη τιμή του ...

___ Όταν το μέσο προϊόν είναι στη μέγιστη τιμή του ...

B

1. το μέσο συνολικό κόστος είναι στην ελάχιστη τιμή του

2. η τιμή του οριακού προϊόντος είναι ίση με την τιμή του μέσου προϊόντος

3. η τιμή του μέσου προϊόντος είναι μηδενική

4. το οριακό κόστος είναι στην ελάχιστη τιμή του

5. η τιμή του οριακού προϊόντος είναι μηδενική

• **Ερωτήσεις συμπλήρωσης κενού**

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων, τοποθετώντας όποιες λέξεις είναι κατάλληλες από αυτές που προηγούνται των προτάσεων. Να προσαρμόσετε τις λέξεις, αν χρειάζεται, στην κατάλληλη πτώση.

1. διαδικασία, σχέση, δυνατότητα, συνάρτηση

Η παραγωγής εκφράζει τη που συνδέει τη μέγιστη ποσότητα προϊόντος, που μπορεί να παραχθεί σε ορισμένο χρόνο, με συγκεκριμένες ποσότητες συντελεστών.

2. οριακό, μέσο, συνολικό, σταθερό

Η καμπύλη του προϊόντος τέμνει πάντοτε την καμπύλη του προϊόντος από πάνω προς τα κάτω στη μέγιστη τιμή του.

3. απόδοση, πορεία, καμπύλη, διαπίστωση

Ο νόμος της φθίνουσας είναι μια εμπειρική που ισχύει για κάθε παραγωγική διαδικασία.

4. *βραχυχρόνιο, μεταβλητό, συνολικό, μακροχρόνιο, σταθερό, προσωρινό*
Όσο η παραγωγή αυξάνεται, η σημασία του μέσου κόστους μειώνεται και το μέσο κόστος επηρεάζεται κυρίως από το μέσο κόστος και ακολουθεί την ίδια ανοδική πορεία με αυτό.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• *Ερωτήσεις σύντομης απάντησης*

1. Τι εννοούμε με τον όρο παραγωγή;
2. Τι είναι βραχυχρόνια και τι μακροχρόνια περίοδος παραγωγής;
3. Τι εκφράζει η συνάρτηση παραγωγής;
4. Τι είναι συνολικό προϊόν;
5. Τι είναι μέσο και τι οριακό προϊόν;
6. Τι δηλώνει ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης;
7. Τι είναι μέσο σταθερό, μέσο μεταβλητό και μέσο συνολικό κόστος;
8. Τι είναι οριακό κόστος;
9. Πού οφείλεται η πορεία της καμπύλης του μέσου και του οριακού κόστους στη μακροχρόνια περίοδο;
10. Σε ποιους παράγοντες οφείλονται οι οικονομίες κλίμακας;
11. Από ποιους παράγοντες προέρχονται οι αντιοικονομίες κλίμακας;

• *Ερωτήσεις ελεύθερης ανάπτυξης - Ασκήσεις*

1. Σχολιάστε την πρόταση: «Η πορεία της καμπύλης τόσο του μέσου όσο και του οριακού κόστους στη μακροχρόνια περίοδο φαίνεται να μοιάζει με τη συμπεριφορά των αντίστοιχων μεγεθών κόστους στη βραχυχρόνια περίοδο, όμως η αιτία της πορείας τους είναι διαφορετική».
2. Σχεδιάστε τις αντιπροσωπευτικές καμπύλες του μέσου και οριακού προϊόντος και τις αντίστοιχες του μέσου μεταβλητού και οριακού κόστους στη βραχυχρόνια περίοδο παραγωγής. Χρησιμοποιήστε δύο διαγράμματα, το ένα κάτω από το άλλο. Στη συνέχεια, περιγράψτε τη σχέση μεταξύ του οριακού και μέσου προϊόντος και τη σχέση μεταξύ του οριακού και μέσου μεταβλητού κόστους.

3. Στον παρακάτω πίνακα δίνεται η βραχυχρόνια συνάρτηση παραγωγής μιας επιχείρησης (ο μοναδικός μεταβλητός συντελεστής είναι η εργασία).

Αριθμός εργατών (L)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Συνολικό προϊόν (Q)	0	11	40	75	128	175	216	245	256	243

- α) Να παρασταθεί γραφικά το συνολικό προϊόν.
 β) Να εξηγήσετε γιατί η πορεία της καμπύλης του συνολικού προϊόντος που σχεδιάσατε οφείλεται στο νόμο της φθίνουσας απόδοσης.
 γ) Να σημειώσετε με το γράμμα Φ το σημείο της καμπύλης του συνολικού προϊόντος στο οποίο εμφανίζεται ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης.
4. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας:

Αριθμός εργατών (L)	Συνολικό προϊόν (Q)	Οριακό προϊόν (MP)	Μέσο προϊόν (AP)
0			
1	10		
2			11
3		17	
4	54		
5	60		
6		0	
7			7

5. Τα δεδομένα του παρακάτω πίνακα αφορούν μια επιχείρηση που λειτουργεί στη βραχυχρόνια περίοδο.

Αριθμός εργατών (L)	Συνολικό προϊόν (Q)	Οριακό προϊόν (MP)	Μέσο προϊόν (AP)	Οριακό κόστος (MC)	Μέσο μεταβλητό κόστος (AVC)
0					
1		8		756	
2			10		
3				378	
4					432

5				252	
6			16		
7		9			

Να συμπληρωθεί ο παραπάνω πίνακας αν είναι γνωστό ότι ο μοναδικός μεταβλητός συντελεστής είναι η εργασία.

6. Δίνεται ο παρακάτω πίνακας:

Συνολικό προϊόν (Q)	Οριακό κόστος (MC)	Μεταβλητό κόστος (VC)	Σταθερό κόστος (FC)	Συνολικό κόστος (TC)
0			10.000	
8		7.360		
	620			24.800
	470	22.320		

α) Να συμπληρωθεί ο πίνακας.

β) Να βρεθεί το μέσο συνολικό κόστος της 10ης μονάδας παραγωγής.

γ) Να βρεθεί πόσο μεταβάλλεται το συνολικό κόστος όταν η παραγωγή μεταβάλλεται από 18 σε 28 μονάδες.

7. Όταν η επιχείρηση απασχολεί 5, 6 και 7 εργάτες, οι μονάδες του συνολικού προϊόντος είναι 80, 96 και 105 αντίστοιχα. Αν το σταθερό κόστος είναι 10.000 δρχ. και οι μόνοι μεταβλητοί συντελεστές είναι η εργασία και οι πρώτες ύλες, με εργατικό μισθό 6.048 δρχ. και κόστος πρώτων υλών 10 δρχ. ανά μονάδα προϊόντος, να υπολογίσετε πόσες μονάδες αυξάνεται η παραγωγή όταν το συνολικό κόστος αυξάνεται από 45.308 δρχ. σε 52.704 δρχ.

8. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα, χρησιμοποιώντας τις σχέσεις μεταξύ των μεγεθών του κόστους παραγωγής.

Συνολικό προϊόν (Q)	Οριακό κόστος (MC)	Μεταβλητό κόστος (VC)	Σταθερό κόστος (FC)	Συνολικό κόστος (TC)	Μέσο μεταβλητό κόστος (AVC)	Μέσο σταθερό κόστος (AFC)	Μέσο συνολικό κόστος (ATC)
0				100			
8	756						
20							609,8
36		18144					

**ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ «ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ»
ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ**

1. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης εμφανίζεται όταν το συνολικό προϊόν αρχίζει να μειώνεται. Σ Λ
B. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
2. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Όσο η παραγωγή αυξάνεται, το μέσο συνολικό κόστος επηρεάζεται κυρίως από το μέσο σταθερό κόστος. Σ Λ
B. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
3. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Οι μεταβολές του οριακού κόστους είναι μικρότερες από αυτές του μέσου κόστους. Σ Λ
B. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.